

Profilmodel 2014 – Højest fuldførte uddannelse

En fremskrivning af en ungdomsårgangs højeste fuldførte uddannelse

Profilmodel 2014 er en fremskrivning af, hvordan en ungdomsårgang vil uddanne sig i løbet af 25 år. Dette notat præsenterer fremskrivningerne af, hvor høj en uddannelse elever fra ungdomsårgang 2014 på landsplan forventes at fuldføre. Notatet beskriver desuden, hvor stor en andel af ungdomsårgang 2014 der forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, og sammenligner profilmodellens resultater for ungdomsårgang 2014 med fremskrivningen for ungdomsårgangene 2005-2013. Til sidst vises fremskrivningen for ungdomsårgang 2014 for henholdsvis 5, 15 og 25 år i form af profilfigurerne for 2014.

Fremskrivningen bygger på en række væsentlige antagelser beskrevet på side 10-11, hvor også centrale begreber er defineret.

Hovedresultater

2014-ungdomsårgangen 25 år efter 9. klasse

- **Resultaterne for ungdomsårgang 2014 er stort set på niveau med resultaterne for ungdomsårgang 2013:**

Af ungdomsårgang 2014 forventes 85 procent at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, det vil sige en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Af de 85 procent, der forventes at opnå erhvervskompetencegivende uddannelser, forventes 23 procent at tage erhvervsfaglige uddannelser og 62 procent forventes at fuldføre en videregående uddannelse.

- **Piger forventes i højere grad end drenge at fuldføre en erhvervskompetencegivende uddannelse:**

88 procent af pigerne og 82 procent af drengene forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse gennem en videregående eller erhvervsfaglig uddannelse.

- **Drenge af udenlandsk herkomst forventes i mindre grad at fuldføre en erhvervskompetencegivende uddannelse både i forhold til unge af dansk herkomst og piger af udenlandsk herkomst:**

69 procent af drenge af udenlandsk herkomst forventes at fuldføre en erhvervskompetencegivende uddannelse. Drenge af dansk herkomst har til sammenligning en forventet andel på 83 procent, der opnår erhvervskompetencer. Piger af udenlandsk herkomst har en forventet andel på 85 pro-

cent, hvorimod piger af dansk herkomst har en forventet andel på 89 procent.

- **Flere piger end drenge forventes at tage en videregående uddannelse:**

De forventede andele er henholdsvis 55 for drenge og 69 procent for piger.

- **En større andel af unge af dansk herkomst forventes at opnå en videregående uddannelse eller en erhvervsfaglig uddannelse i forhold til unge af udenlandsk herkomst:**

Blandt de unge af dansk herkomst forventes 62 procent at opnå en videregående uddannelse og 24 procent en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse. Blandt de unge af udenlandsk herkomst forventes 59 procent at opnå en videregående uddannelse og 18 procent en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse.

- **Piger af udenlandsk herkomst ligger på niveau med piger af dansk herkomst når det kommer til videregående uddannelser:**

Piger af udenlandsk herkomst ligger, med en forventet andel på 68 procent, 1 procentpoint lavere end piger af dansk herkomst, når det kommer til videregående uddannelser, og med en forventet andel på 17 procent, 2 procentpoint lavere, når det kommer til erhvervsfaglige uddannelser.

- **Drenge af dansk herkomst forventes at opnå en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau i højere grad end de andre grupper:**

28 procent af drengene mod 19 procent af pigerne af dansk herkomst forventes at opnå en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau inden 25 år efter afsluttet niende klasse. Henholdsvis 17 og 19 procent af piger og drenge af udenlandsk herkomst forventes at opnå en erhvervsfaglig uddannelse.

- **Drenge af udenlandsk herkomst forventes i højere grad kun at ende med en gymnasial uddannelse:**

11 procent af drenge af udenlandsk herkomst forventes at opnå en gymnasial uddannelse som højeste uddannelse mod 5,6 og 7 procent henholdsvis for piger af dansk og udenlandsk herkomst og drenge af dansk herkomst.

Udviklingen for ungdomsårgangene 2005-2014

Hovedresultaterne, når fremskrivningen for ungdomsårgang 2014 sammenlignes med fremskrivningerne for ungdomsårgangene 2005-2013, er:

- **Der er et lille fald i andelen, der forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse fra 2013 til 2014:**

For ungdomsårgangene 2005 – 2009 forventes mellem 78 og 80 procent at få en erhvervskompetencegivende uddannelse. For 2010 er den forventede andel 84 procent og for ungdomsårgangene 2011-2013 er den steget til 86 procent, med et lille fald til 85 procent det seneste år.

- ***Andelen, der ikke forventes at opnå yderligere kompetencer efter grundskolen har ligget stabilt siden 2011:***

7 procent af ungdomsårgangene 2011-2014 forventes ikke at opnå højere kompetencer end grundskolen. For 2005-ungdomsårgangen var andelen 13 procent.

Der er flere resultater vedrørende ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser på <http://www.uvm.dk/profilmodel>

Resultaterne for ungdomsårgangene 2005-2014 er genberegnet på det opdaterede datagrundlag fra Danmarks Statistik. Hvert år genberegnes alle tal på grund af opdateringer i datagrundlaget fra Danmarks Statistik, hvorfor resultaterne, særligt for de seneste år, oftest vil afvige fra de resultater, der blev præsenteret tidligere år. Se evt. mere om dette på samme link i notatet "Om profilmodel 2014".

Resultaterne baserer sig på højeste fuldførte videregående uddannelse. Det betyder fx, at unge, som både opnår en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse, kun tælles under videregående uddannelse.

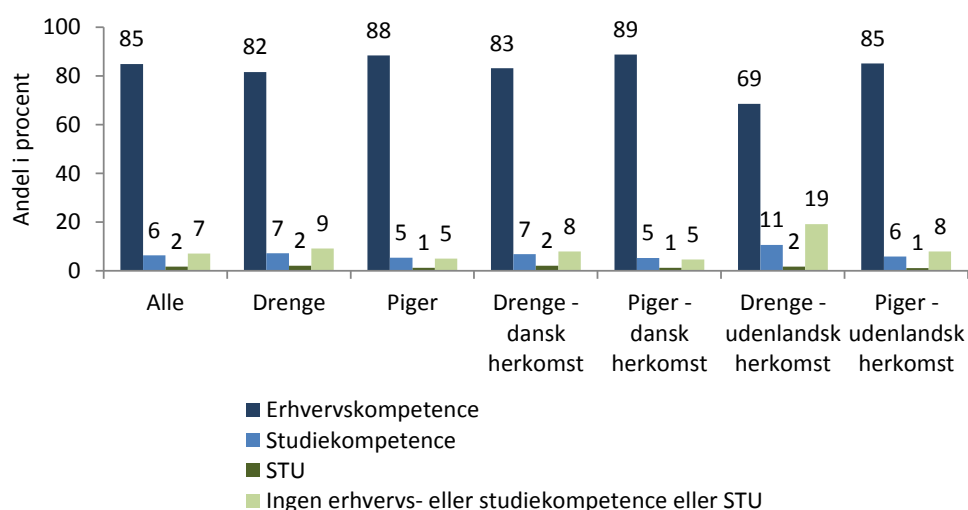
Hovedresultater uddybes og illustreres i det følgende.

2014-ungdomsårgangen på landsplan

Profilmodellens resultater for ungdomsårgang 2014 er stort set på niveau med resultaterne for ungdomsårgang 2013.

85 procent af ungdomsårgang 2014 forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse (erhvervsfaglig eller videregående uddannelse) inden for 25 år af afsluttet niende klasse. 6 procent forventes at opnå en studiekompetencegivende uddannelse (gymnasial uddannelse) som højst fuldførte uddannelse. 2 procent opnår den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) som højst opnåede. Denne uddannelse giver hverken studie- eller erhvervskompetencer. 7 procent forventes ikke at opnå nogen form for kompetence højere end grundskolen. De fleste fra årgangen, som ikke opnår erhvervs- eller studiekompetence, forventes at påbegynde og afbryde én eller flere uddannelser. Kun én procent af ungdomsårgangen forventes aldrig at påbegynde en uddannelse (fremgår ikke af figur 1).

Figur 1 Andel af ungdomsårgang 2014 fordelt på forventet opnået erhvervs- og studiekompetencer og STU 25 år efter niende klasse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre.

Piger forventes i højere grad end drenge at fuldføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.

88 procent af pigerne og 82 procent af drengene forventes at opnå erhvervskompetencer gennem en videregående eller erhvervsfaglig uddannelse.

Drengene af udenlandsk herkomst forventes i mindre grad at fuldføre erhvervskompetencegivende uddannelser både i forhold til unge af dansk herkomst og piger af udenlandsk herkomst.

69 procent af drenge af udenlandsk herkomst forventes at opnå erhvervskompetencegivende uddannelser, hvilket er et fald på næsten 2 procentpoint i forhold til ungdomsårgang 2013. 2013 er blevet opjusteret i forhold til Profilmodel 2013 fra 69 til 71 procent. Dette kan også blive tilfældet for Profilmodel 2014, men kan først ses i 2015. Drengene af udenlandsk herkomst ligger markant lavere end både pigerne

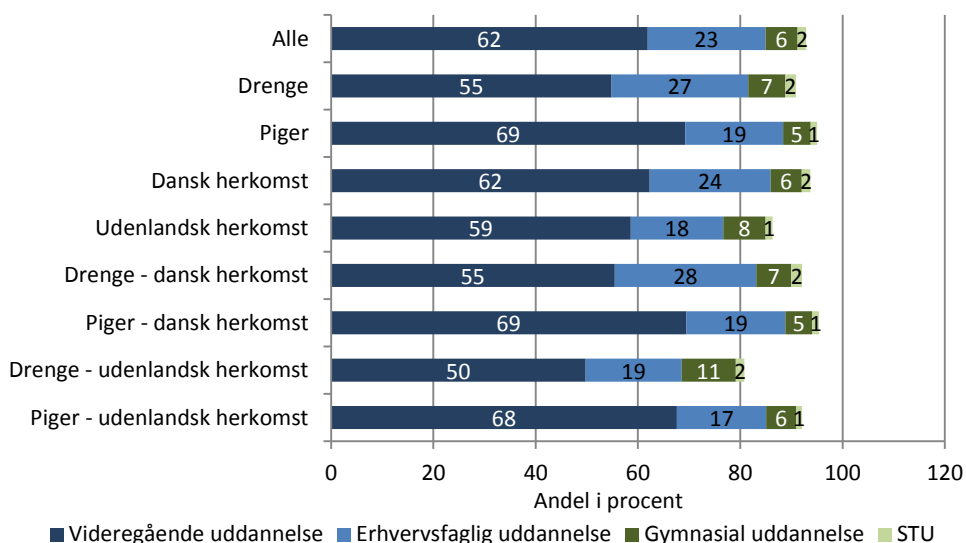
og drengene af dansk herkomst. Piger af udenlandsk herkomst ligger også højere end drenge af dansk herkomst med 85 mod 83 procent. Tendensen er derfor, at piger i højere grad end drenge fuldfører erhvervskompetencegivende studier.

Samtidig er der en andel på 19 procent af drenge af udenlandsk herkomst, der ikke opnår nogen form for erhvervs- eller studiekompetencer. Andelen for drenge af dansk herkomst og piger af udenlandsk herkomst er derimod 8 procent. For piger af dansk herkomst er andelen på blot 5 procent. Drenge af udenlandsk herkomst er derfor markant efter de andre, når det kommer til det forventede uddannelsesniveau.

Flere piger end drenge forventes at tage en videregående uddannelse.

Figur 2 viser, at markant flere piger af ungdomsårgang 2014 vil tage videregående uddannelser end drengene. 69 procent af pigerne mod 55 procent af drengene forventes at fuldføre en videregående uddannelse 25 år efter afsluttet niende klasse. Samtidig vil 27 procent af drengene og 19 procent af pigerne fuldføre en erhvervsfaglig uddannelse inden for de 25 år. Der er således en markant højere andel af drenge, der opnår erhvervskompetencer gennem en erhvervsfaglig uddannelse end piger.

Figur 2 Andel af ungdomsårgang 2014 med fuldført uddannelse 25 år efter afsluttet niende klasse, fordelt på køn, herkomst og uddannelsestype for højeste uddannelse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre.

En større andel af unge af dansk herkomst forventes at fuldføre både videregående uddannelser og erhvervsfaglige uddannelser i forhold til unge af udenlandsk herkomst.

Andelen af unge af dansk herkomst, som forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er 3 procentpoint højere end andelen for unge af udenlandsk herkomst. Tilsvarende er andelen af elever af dansk herkomst, som forventes at opnå

en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau 6 procentpoint over andelen af elever af udenlandsk herkomst.

Piger af udenlandsk herkomst ligger på niveau med piger af dansk herkomst, når det kommer til videregående uddannelser.

Figur 2 viser også, at piger af udenlandsk herkomst i høj grad forventes at fuldføre uddannelser i lighed med piger af dansk herkomst. 69 procent af pigerne af dansk herkomst forventes at fuldføre en videregående uddannelse mod 68 procent af pigerne af udenlandsk herkomst. 19 procent af pigerne af dansk herkomst forventes at opnå en erhvervsuddannelse som højeste uddannelsesniveau mod 17 procent af pigerne af udenlandsk herkomst.

Drenge af dansk herkomst forventes i højere grad at fuldføre en erhvervsfaglig uddannelse end de andre grupper.

Drenge af dansk herkomst ligger markant lavere (14 procentpoint) end pigerne, når det kommer til videregående uddannelse. Til gengæld ligger de 9 procentpoint over piger af dansk herkomst for erhvervsuddannelser og drenge af udenlandsk herkomst og 11 procentpoint over piger af udenlandsk herkomst.

I forhold til videregående uddannelser ligger drenge af udenlandsk herkomst til gengæld kun 5 procentpoint under drenge af dansk herkomst.

Piger og drenge af udenlandsk herkomst har med henholdsvis 17 og 19 procent næsten den samme andel, der fuldfører erhvervsfaglige uddannelser. Denne tendens er markant anderledes end tendensen for elever af dansk herkomst.

Drenge af udenlandsk herkomst forventes i højere grad kun at ende med en gymnasial uddannelse.

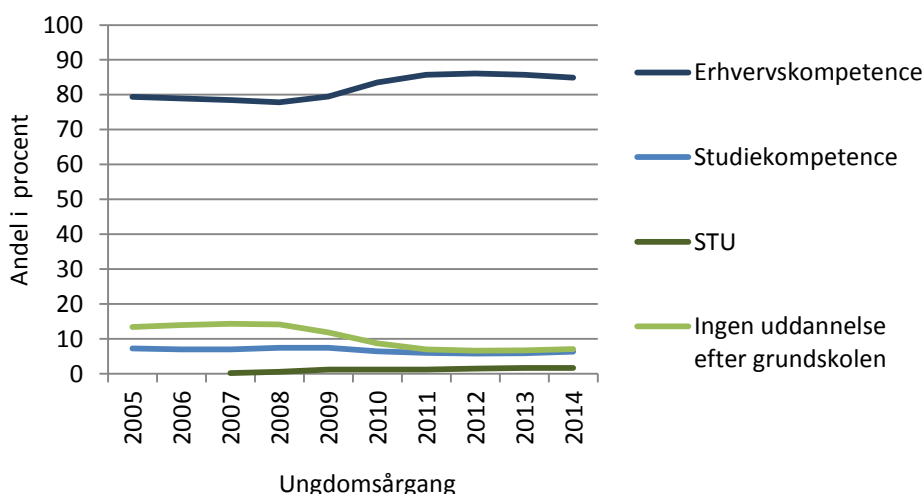
For drenge af udenlandsk herkomst er den forventede andel af elever, der opnår en videregående uddannelse, 50 procent, hvilket er i bund i forhold til de andre grupper. Samtidig forventes 11 procent kun at opnå en gymnasial uddannelse. Drenge af udenlandsk herkomst er således dårligere end de andre grupper til at komme videre efter gymnasiet. Det resulterer naturligvis i, at en lavere andel af drenge af udenlandsk herkomst opnår erhvervskompetencer, som vist i figur 1. Det skal dog noteres, at elever af udenlandsk herkomst kun udgør ca. 11 procent af den samlede årgang. Derfor har drenge af udenlandsk herkomst lille indflydelse på resultaterne for hele ungdomsårgangen 2014.

Udviklingen for ungdomsårgangene 2005-2014:

Der er et lille fald i andelen, der forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse fra 2013 til 2014

For ungdomsårgangene 2005-2009 forventes mellem 78 og 80 procent at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse. For årgang 2010 forventes andelen at være 84 procent, og i for 2011-2013 forventes andelen at være 86 procent. Andelen for ungdomsårgang 2014 forventes derimod at være 85 procent. Omend lille, indikerer Profilmodel 2014 derfor et lille fald i andelen, der opnår erhvervskompetencegivende uddannelser. Faldet er begrænset, hvilket gør det usikkert, om faldet er et udtryk for mindre mangler i datagrundlaget for modellen 2014. Hvorvidt dette er tilfældet bliver først tydeligt i beregningerne for Profilmodel 2015.

Figur 3 Ungdomsårgangene 2005-2014 opgjort på forventet opnået erhvervs- og studiekompetence 25 år efter niende klasse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre.

Andelen, der ikke forventes at opnå yderligere kompetencer efter grundskolen har ligget stabilt siden 2011.

Andelen, der ikke forventes at opnå yderligere kompetencer efter grundskolen, er faldet for de seneste 10 ungdomsårgange. For årgange 2005 til 2008 lå andelen mellem 13 og 14 procent, og i perioden 2011-2014 er den forventede andel stagneret på 7 procent.

Samtidig har der været et lille fald i andelen af elever, der forventes at opnå studiekompetencer, fra mellem 7 og 8 procent fra 2005 til 2010 og til 6 procent for årgangene 2011-2014.

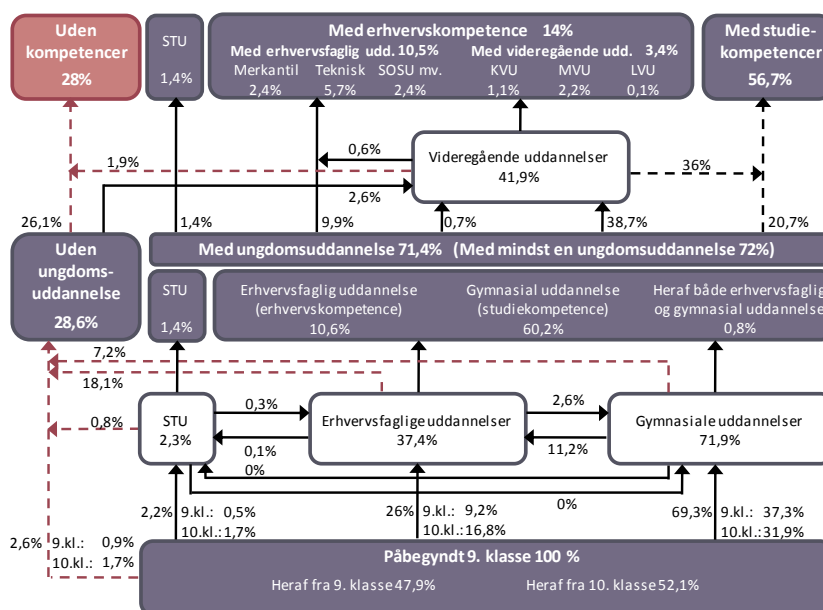
Det overordnede fald i andelen, som ikke opnår yderligere kompetencer efter grundskolen, fra 14 procent til 7 procent, skyldes derfor hovedsageligt en lille stigning i andelen, der opnår STU som højest fuldførte uddannelse.

Profilmodellens resultater i overblikksform

De efterfølgende tre profilfigurer viser, hvordan 2014-ungdomsårgangen forventes at uddanne sig i løbet af 5, 15 og 25 år efter niende klasse.

Profilfigurerne læses nedefra og op. Det nederste farvede lag viser udgangspopulationen, altså ungdomsårgangen 2014, som påbegyndte niende klasse. Det midterste farvede lag viser fuldførte ungdomsuddannelser inklusiv *mindst* en ungdomsuddannelse¹ og det øverste farvede lag viser højeste fuldførte uddannelse. De hvide bokse viser andelen, som har været i gang med uddannelse, og pilene viser første tilgang til ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse, skift mellem uddannelses-typer og afbrud.

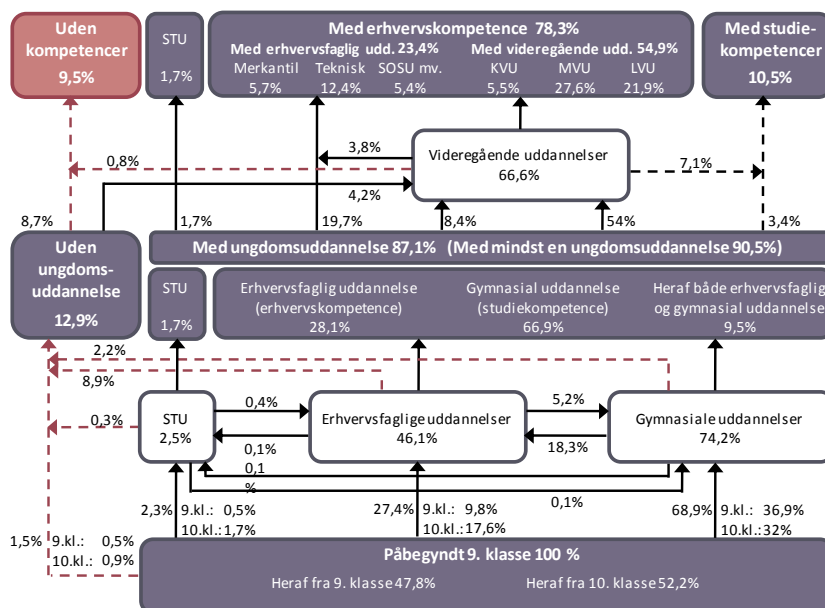
Figur 4 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2014 5 år efter afsluttet niende klasse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre.

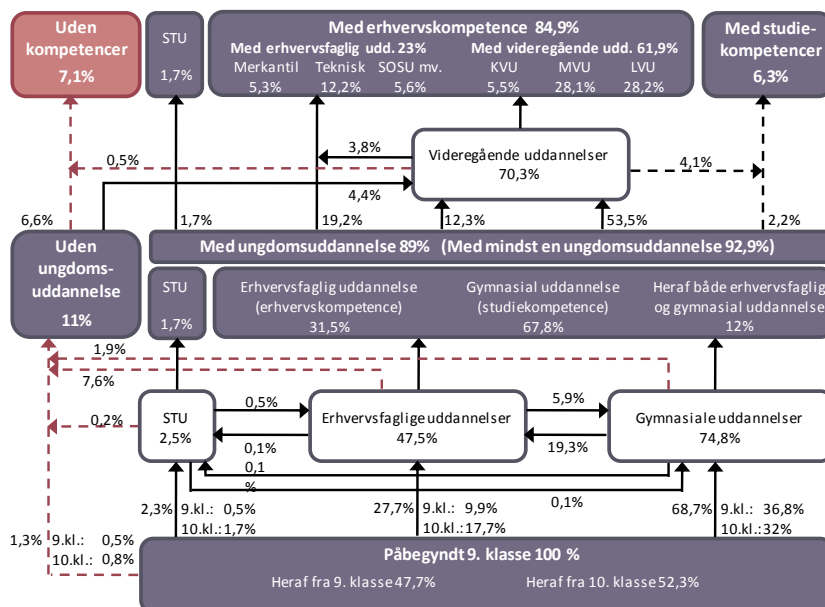
¹ Mindst en ungdomsuddannelse er defineret på side 8.

Figur 5 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2014 15 år efter afsluttet niende klasse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre

Figur 6 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2014 25 år efter afsluttet niende klasse.

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring på Danmarks Statistiks registre.

Mere om profilmodellen og resultaterne derfra

Der findes flere notater vedrørende profilmodellen og resultater derfra på <http://www.uvm.dk/profilmodel>. På websiden finder man også profilfigurer og adgang til data via databanken. På samme side finder man også notater om metoden bag fremskrivningen, opdatering af uddannelsesregistre og opgørelse af historiske 9. klasse årganges faktiske uddannelsesniveau.

Væsentlige definitioner og forudsætninger

Vi redegør her for de antagelser om fremtidig studieadfærd og uddannelsessystem, som fremskrivningen bygger på. Det er vigtigt, at du har disse antagelser i erindring, når du læser, bruger og fortolker profilmodellens resultater. Blandt andet er ungdomsårgang, erhvervskompetencegivende uddannelse og studiekompetencegivende uddannelse væsentlige begreber i dette dokument og defineres derfor nedenfor.

Ungdomsårgang:

Vi definerer en ungdomsårgang som en niende klasseårgang. Fx betegner 2014-ungdomsårgangen de unge, som påbegyndte en niende klasse i skoleåret 2013/2014.

Erhvervskompetencegivende uddannelse:

Erhvervskompetencegivende uddannelser er målrettet arbejdsmarkedet og dækker de videregående uddannelser og de erhvervsfaglige uddannelser. Kun højeste fuldførte erhvervskompetencegivende uddannelse opgøres.

Studiekompetencegivende uddannelse:

De gymnasiale uddannelser er de studiekompetencegivende uddannelser. De er målrettet de videregående uddannelser og er oftest en forudsætning for at blive optaget på en videregående uddannelse. De gymnasiale uddannelser er ikke erhvervskompetencegivende.

Ungdomsuddannelse:

Ungdomsuddannelserne omfatter gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser samt den Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU). STU er en relativ ny uddannelse. Indtil 2011 blev uddannelsen udbudt under betegnelsen 'Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov', forkortet USB. STU er hverken studie- eller erhvervskompetencegivende.

Mindst en ungdomsuddannelse:

At have gennemført 'mindst en ungdomsuddannelse' vil sige, at man enten har gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

En gymnasial eller en erhvervsfaglig uddannelse er som regel en forudsætning for adgang til videregående uddannelse. Der er dog unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse. Det skyldes, at nogle uddannelser har optagelsesprøve og dermed ikke kræver en gennemført ungdomsuddannelse. Nogle optages på en videregående uddannelse på dispensation uden en

fuld eksamen via hf-enkeltfag. Det gælder fx for pædagog- og sygeplejerskeuddannelserne. Andre får merit for en ungdomsuddannelse, som er opnået i udlandet.

Vi tæller unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, med under begrebet 'mindst en ungdomsuddannelse'.

Profilmodellen:

Profilmodellen er en fremskrivning af, hvordan vi forventer en ungdomsårgang vil uddanne sig i løbet af de kommende 25 år under følgende antagelser:

- Uddannelsessystemet vil forblive, som det var i de skoleår, hvor ungdomsårgangen gik i ottende og niende klasse.
- Ungdomsårgangen, hvis uddannelsesadfærd fremskrives, vil bevæge sig i uddannelsessystemet på samme måde som dem, der er i uddannelsessystemet i de år, hvor ungdomsårgangen gik i ottende og niende klasse.

Vi kan anvende profilmodellen til at vurdere, hvad det samlede uddannelsessystem formåede i de år, hvor de unge gik i ottende og niende klasse. Dermed kan vi også anvende fremskrivningen til at sammenligne uddannelsessystemerne over tid, blandt andet målt ved størrelsen af andelen, der forventes at opnå en erhvervs-kompetencegivende uddannelse.

Profilmodellen fremskriver blandt andet også andelen, der forventes at opnå en videregående uddannelse efter 5, 10, 15, og 20 år efter niende klasse.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at Profilmodellen er en fremskrivning og derfor behæftet med usikkerhed.